

Prædiken til Anden juledag

Matt. 23, 34-39

Julebuddet til dem, der græde, det er vældet til evig glæde. Glæd dig da kun, du menneskesjæl, stinger end ormen endnu din hæl! Favn kun trøstigt, hvad Gud har givet, løft dit hoved, og tak for livet.

Anden juledag har en helt anden stemning end Juleaften og Juledag. Den smukke eventyragtige scene fra krybben i Bethlehem er skiftet ud med en skræmmende blodig scene. Det er i dag martyrdagen, en smertens dag.

Den liturgiske farve er rød, og ved altergangen bæres den røde messehagel. Den røde farve peger hverken på små nisser eller røde julehjerter; men derimod på blod og smerte. Dagen hedder også Sankt Stefans dag til minde om Stefanus, der blev stenet af menneskemængden for sin tros skyld.

Vi har fået en malerisk beskrivelse af, hvordan Stefanus får alle imod sig – også magthaverne. Vi får ikke at vide, hvad Stefanus har sagt eller gjort, der var så forfærdeligt, at han skulle stenes. Vi har kun hørt, at han gjorde store tegn og undere, og at han talte med visdom og ånd. Menneskemængden

blev bare så vrede på ham, at de blev nødt til at opfinde en anklage imod ham. Måske var de bange.

De blev for alvor grebet af et afsindigt raseri, da Stefanus i stedet for at bøje nakken og undskylde, hvad han havde sagt, løftede ansigtet mod himlen og så, at Gud selv og Jesus stod parat til at tage imod ham. Da skreg folkemængden højt og fór alle imod ham, drev ham uden for byen og stenede ham. Mens de stenede ham, bad Stefanus til Gud: ”Herre Jesus, tag imod min ånd”! Han faldt på knæ og råbte med høj røst: ”Herre, tilregn dem ikke denne synd”! Herefter døde han.

Sådan måtte det gå, får vi at vide i evangelieteksten. Det budskab, som Jesus har plantet på jorden til fred og fællesskab, vil til alle tider blive mødt med modvilje, afvisning og overgreb. Hvad er der ved Jesu budskab, der vækker sådan en vrede? Det spørgsmål må vi stille os selv i dag.

Stefanus’ stening er ikke et enkeltstående tilfælde. Der findes utallige variationer gennem hele menneskehedens historie, hvor folks vrede retter sig mod et offer. Vi hører stadig om grusomme steninger af kvinder i visse stater i Afrika. Vi kender en tilsvaren-

de udstødelse fra heksejagten herhjemme for år tilbage. Tendensen til udstødelse findes stadig.

Vi gør nogen til syndebukke, dem, der er anderledes, dem, der ikke ligner os. Vi giver dem skylden for at forstyrre freden, og derfor må de udstødes.

Vi kender det fra mobberi i skolen, hvor klassens tykke dreng eller den rødhårede pige bliver offer for fællesskabets ondsksfulde drillerier. Der forekommer også mobberi på arbejdspladser, hvor en dømmes ude, og herefter er vedkommende omgivet af kulde og afvisning.

Vi kan også tænke på opgøret efter 2. verdenskrig, hvor vreden samlede sig mod mistænkte landsforrædere, der så blev lynchet af mængden.

Ordet syndebuk stammer fra den jødiske fejring af Forsoningsdagen, hvor syndebukken blev jaget ud i ørkenen. Man siger ”lidt i sjov”, at det styrker fællesskabet at have en fælles fjende. Det er bare ikke sjovt. Set med et næstekærligt blik er det grusomt, hvad vi gør ved hinanden. Det er en fred, der dømmes andre mennesker udenfor i ensomheden. Vi bekræfter stadig vores position som vindere ved at udnævne andre til tabere.

Anden juledag minder os om, at julens fred ikke er en fred fra noget som helst, men en fred midt i hvad som helst. Her i julen samles mange familiemedlemmer fra nær og fjern. Det er hyggeligt; men ofte opstår der ufred og skænderier i de små hjem.

Der er så meget i de enkelte familier, der kan ødelægge julefreden. Nogle får drukket for meget ved julefrokosten, og siger sand-

heder, der aldrig burde være sagt. Børnene lider under det. Sygdom og skilsmisse kan vælte alle vores gode intentioner. Nogle kan ikke udholde julen, fordi den minder dem om en, de har mistet. Og endelig sidder der rundt omkring mange ensomme, der ikke har nogen at fejre jule sammen med.

Det passer på af den grund meget godt, at vi i dag skal høre sådan en voldsom historie lige oven på julens søde budskab. Livet er fuldt af ufred og ondskab. Julefred er ikke at fornægte sandheden om det, der gør ondt. Julefreden giver os en dybere fred, så vi kan leve med åbne øjne midt i livets og vort eget kaos. Selv midt i døden, bevarede Stefanus håbet om og troen på, at hans liv var i Guds hænder. Han vendte blikket mod Gud og fandt fred.

Vi lever i en tid, der kan opleves meget skræmmende. Der er stadig kristne, der bliver dræbt for deres tros skyld. Det hjælper ikke at lukke øjnene for alt det grusomme, der sker i verden eller i det små lige omkring os. Vi kan ikke flygte fra livets alvor ved altid at have travlt og tro, at alt bliver godt, hvis vi bare holder facaden i orden. Vi kan heller ikke dulme uroen og angsten med forskellige sløvende midler.

Det er nødvendigt, at vi øver os i at være nærværende, der hvor vi er her og nu. Det gælder i fællesskabet med andre mennesker. Det gælder, når vi kommer i kirken og lytter til Guds ord, når vi beder til Gud eller åbner vores øjne for Guds vidunderlige skaberværk. Sandheden om vores liv rækker langt ud over vores fatteevne, ud over indbyrdes konflikter, sorg og modløshed.

I en tid, hvor så mange kristne værdier sy-

nes at være i opløsning, har vi brug for at holde fast i og forstå, hvor meget, det betyder for os, at vi er kristne. Julens budskab om, at vi har Guds velbehag, giver os fred i sjælen og frihed fra al behagesyge. Vi kan løfte hovedet og forventningsfuldt se efter Ham, som kommer. Vi kan midt i alt det meningsløse bevare håbet om, at Gud har en mening med vores liv.

Håb er ikke, som vi ofte fejlagtigt tror, en overbevisning om at noget går godt. Håb er derimod, at noget giver mening, uanset hvordan det ellers går. Det håb henter vi fra Gud, der blev født som menneske i Kristus. Stefanus kunne rolig og afklaret se op mod himlen, mens de stenede ham.

Og Paulus kunne sige: ”For jeg er vis på, at hverken død eller liv, eller engle eller magter eller noget nuværende eller noget kommende eller kræfter eller noget i det høje eller dybe eller nogen anden skabning kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre”.

Vi har fået et håb, der rækker ud over dødens og mørkets magt. Julebudskabet er, at Gud blev menneske.

Julebudskabet bryder ind i vort liv, vandrer med os, og det er kilden til evig glæde. Stefanus viser os således hen til en glæde, som er noget andet og langt mere end et menneskes selvskabte glæde. En evig glæde. En glæde, som end ikke døden kunne tage fra ham.

Amen.

Gunvor Blichfeldt

Filips sogn, Amager

Salmer:

122, 118, 129, 125, 117, 115

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk